

בירור ייפוי זכות וכח הנתבע ל"בחירת" הבי"ד - על אף שהנתובע רוצה בבתי דין אחרים - או בזבל"א

היות שנמצאים לדאבונינו בתי דין - המכלכלים את דעתם של נתבעים תמימים בגילוי פנים בתורה שלא כהלכה - כאילו שיש איזה הצדקה כלשהו ע"פ הלכה; להמשיך "עיקול" - או להוציא "סירוב" - על נתבע המוכן להתדיין אצל בי"ד בישראל, רק מפני שהנתובע רוצה בבתי דין אחרים - או בזבל"א. והדברים כבר מגיעים עד כדי כך - שמרהיבים בנפשם כשביל טובת עצמם; להתיר להתובע - האיסור החמור והנורא דהליכה ל"ערכאות" - ללא שום כסים הלכתי כלל. אשר על כן - למרות האי נעימות להתטפל בזה - משום "זילותא דבי דינא", אבל בכדי להבחיר הדברים ולהסיר המשטושים הרבים - מה שהמכלכלים משתמשים בהם, ההכרח לא יגונה - להודיע כדלהלן:

המרוצה לשני הצדדים^(א), סתירה גלויה מיניה וביה - והיפך ההלכה הברורה; שהנתבע גובר בבחירת הבי"ד, ואם התובע ממאן להתדיין אצלם - "איהו דאפסיד אנפשיה", וכנ"ל.

ובשמוע הגה"צ מקאשוי שליט"א - ואתו עמו שאר גדולי פוסקי דורינו שליט"א^(ב) - מ"תקנת" המתחדשים הללו, אורזו חיל - ויצאו למחות ולבטל "תקנה" זו - המנוגד להלכה הברורה; שיד הנתבע גובר בבחירת הבי"ד וכנ"ל. וכתבו שהדבר פשוט, שאין בכוחם לתקן תקנות חדשות כשביל טובת עצמם; שלא יוכלו להתדיין אצל בתי דין המדיינים כחנם או בזול - ובפרט כשהוא בניגוד לדברי כל הפוסקים כולם. וכש"כ שאין בכוחם - על סמך "תקנה" חדשה שברו מלבם כשביל טובת עצמם; להלכין ברבים את פניהם של נתבעים כשרים - העושים כדינא, להפכם כמו רגע ל"מסרכים לדין" - ע"י "הוצאת שם רע" בפרסום עליהם כתב "סירוב" המנוגד להלכה, ואצ"ל שאין בכוחם להתיר "ערכאות" על סמך זה. ופסקו, שכל "עיקול" ו"סירוב" או "היתר ערכאות" - המבוסס על סמך "תקנה" זו - היא בטילה ומוכפלת כעפרא דארעא, ושהבי"ד יחושו לעצמם - מלהלכד בפח העוונות החמורים שיש בזה^(ג).

ג). ובהנוגע להזכות ל"זבל"א" ("בוררות"), מלבד מה שלדעת רוב פוסקים; אין בכוחו של התובע להכריח זבל"א על הנתבע^(ד), ונבאמת, שהנתבע - שיש לו דין "מוחוק" - היה יכול לומר; ד"קים ליה" אף ב"מיעוט" פוסקים - וכש"כ שאצ"ל לזה - דהלא "רוב" הפוסקים ס"ל כן^(ה). וכש"כ וק"ו - ב"בוררות" שבימינו, שהמצב העגום והנורא השורר בזה ידוע היטב לכל; [שעולה לכ"אלף דולר" לכל שעה ושעה בפע"צ - וישנם "בוררות" שעלו כמעט ל"חצי מיליון דולר"], שפסקו גדולי דורנו^(ו); שא"א לכופה בשו"א על הצד שכנגד כלל - וכש"כ תובע על נתבע.

ועל סמך דבריהם - הוציאו גדולי דורנו שליט"א לאחרונה (תמוז תשס"ב); "קול קורא" [עם ארבעים חתימות^(ז)] - לפסול בהחלט את כל מהלך ה"זבל"א" שבימינו - מכח י"ב טעמים. וכתבו שא"א לכופה על שום בע"ד - ובפרט על ה"נתבע", ושכל "עיקול" ו"סירוב" ו"היתר ערכאות" המבוסס על מעם זה (שהתובע רוצה בזבל"א) - הוא בטל ומבוטל כחרם הנשבר^(ח).

ד). ומלבד כ"ו - יש לדעת, דאף הרבה יותר מזה מבואר בדברי הפוסקים - כלפי הגבלת הגדר ד"סרבן", והוא; דכל שהנתבע מוכן להתדיין אצל שום בי"ד בישראל (הכשרים לדון עכ"פ^(ט)), אז אף כש"בחירתו" לאותה בי"ד אינו כדין - אכתי "ציית דינא" מקרי - ולא דינינן ליה כ"סרבן" כ^(י).

המבואר מזה, דאף לולא שהי' להנתבע כח בחירת הבי"ד, כל עוד שהוא מוכן לדון אצל שום בי"ד בישראל - הכשרים לדון בדבר מדינא - אכתי "ציית דינא" מקרי, ואם דנים אותו כ"סרבן" - הו"ל "הוצאת שם רע" בעלמא. וכש"כ כשאכן יש לו ע"פ הלכה; כח בחירת הבי"ד - למרות שהנתובע רוצה בבתי דין אחרים - או בזבל"א, ועד כדי כך גדלה כח בחירתו; שיכול לבחור אף בבי"ד הקטן מבחירת התובע - וגם מבלי שיצטרך ליתן שום מעם על בחירתו, ותובע הממאן לדון אצלם - "איהו דאפסיד אנפשיה". [ועאכ"כ; כשבחור בבי"ד יפה - שבחיסוך "הוצאות" ובהענקת "זכויותיו" המגיעים לו ע"פ הלכה - תוך כדי מיאוננו במקפחיו מזה, ודאי דגדלה כחו בכפל כפליים], ואין שום מקום כלל; להמשיך עליו "עיקול" - וכש"כ לדונו כ"סרבן" - ואצ"ל להתיר "ערכאות". דהרי הוא "ציית דינא" גמור - ע"פ הלכה ברורה ופס"ד של יותר מ"מאה" פוסקים מובהקים^(יא) שכל בית ישראל נשען עליהם - ולא נמצא עליהם שום חולק כלל.

א). דבר פשוט הוא - ומוסכם מכל הפוסקים כולם - בלי שום יוצא מן הכלל^(א); דבגוונא שיש חילוקי דיעות בין הבע"ד - אצל איזה בי"ד להתדיין^(ב) - אז יד ה"נתבע" גובר ב"בחירת הבי"ד"^(ג), ואם התובע ממאן להתדיין בפניהם - "איהו דאפסיד אנפשיה"^(ד). ואת אומרת; שלא נמצא שום פוסק - ואף לא יחידאה, שיחלוק עליהם להעניק זכות בחירת הבי"ד לה"נתובע"^(ה).

ובח בחירה זו - שהעניקו הפוסקים להנתבע - גדלה עד כדי כך^(ו), עד שיש בכוחו לבחור אף בבי"ד שהם "קמנים" - מן הבי"ד שרוצה בהם התובע^(ז), וגם; שאינו צריך ליתן שום נימוק או אמתלא כלשהו - להסביר מעם על בחירתו באותה הבי"ד^(ח). וכן היה נהוג ומקובל למעשה מקדמת דנא - זה יותר מחמשים שנה; שהנתבע יש לו כח בחירת הבי"ד - וכדברי כל הפוסקים הנ"ל.

ומעתה - כש"כ וק"ו, כשבחירתו של הנתבע באיזה בי"ד - אכן היא מבוססת גם ע"פ מעם הגון; מפני שהם מעניקים לו "זכויותיו" המגיעים לו ע"פ תורה^(א) - בעוד שהבתי דין שהתובע רוצה בהם - מקפחים ממנו זכויותיו הללו. ולא עוד; אלא שהבי"ד שבחר בהם הנתבע - מדיינים כחנם או בזול, לעומת הבתי דין שהתובע רוצה בהם - שמדיינים ביוקר, מה שפשוט בכל הפוסקים^(ב); שאין כח לבע"ד להכריח "הוצאות" מיותרות על צד השני - וכש"כ תובע על הנתבע^(ג). פשיטא, דזכות הנתבע לבחירה זו - גדלה פי כמה בכפל כפליים^(ד), ואין שום מקום כלל; להמשיך עליו "עיקול"^(ה) - או לדונו כ"סרבן" - וכש"כ להתיר עליו "ערכאות" ח"ו.

ב). אמנם, לאחרונה כשראו כמה בתי דין [המדיינים ביוקר]; שיום יום מתרבים הנתבעים הממאנים להתדיין אצלם - ומשיבים על הזמנתם; שרוצים להתדיין אצל בתי דין המדיינים כחנם או בזול, נתאספו (כ"ח מרחשון תשס"א) למכס עצה כדת מה לעשות - להכריח את הנתבעים לבא להתדיין אצלם. ותחת הנימוק המוסוה; שאינו מן היושר - שהנתבע יתגבר על התובע בבחירת הבי"ד - וצריכין להשוותם^(א), החליטו לתקן "תקנה" חדשה; שהנתבע חייב להציע להתובע - הבחירה משלשה בתי דין [כמובן, שמחבורתם דוקא המדיינים ביוקר], ובאם שלא יציע רק בי"ד אחד [מן המדיינים כחנם או בזול^(ב)] - אז ידונו אותו כ"סרבן" - וגם יתנו להתובע "היתר לתובעו בערכאות".

אצ"ל שלמעשה - זה מהווה; הגברה מוחלטת של יד התובע על הנתבע בבחירת הבי"ד^(א) - היפך דברי כל הפוסקים הנ"ל. ולא עוד, אלא שמאימים בשקר על הנתבע; כאילו שהי' קיים איזה מקור ב"הלכה" - שעל פיה הוא "מחויב" להציע להתובע "בי"ד

